

Her yazarın kitap yazmada kendi stili vardır. Kaynak kitapları okurum, belirli yerlerini işaretlerim, ardından bu işaretlediğim yerleri sayfa numaralarıyla birlikte deftere geçiririm. Gerekli yerleri baştan aşağıya yazmam, sadece ne anlattığını belirtirim.

Sonra kitabın planını yaparım; özellikle üzerinde durulması gereken yönleri düşünürüm ve yazmaya başlarım.

Okuduklarımın yarısından azı kitaba geçer çünkü kitabı gereksiz bilgiyle doldurmamak gerekir. Mesela Pol Pot'un kaç kere evlendiğini, ilk eşinin yaşça kendisinden büyük olduğunu, Kamboçya'da erkekler arasında kendilerinden büyük kadınlarla evlenmenin yaygın olduğunu anlatmayacağım. Ne gerek var?

Kitapta Kamboçya ulusal kurtuluş savaşı ve sonrası anlatılacak olmakla birlikte Kamboçya milliyetçiliğinin kökenleri ve Vietnam'ın düşman olarak görülmesinin tarihçesi esas konu olacaktır. Kızıl Khemer'in ya da Kamboçya Komünist Partisi'nin nüfusun yaklaşık üçte birini öldürmesi ve bunun içinde çok sayıda Vietnam'da eğitim görmüş Kamboçyalıların da bulunması (bedeni Kamboçyalı kafası Vietnamlı olarak tanımlanırlar), iki komünist partisi arasında on yıl süren savaş; kitabın ağırlığını bunların anlatılması oluşturacak...

Kitap ince, broşür gibi olur.

Önceki yazılardan birisinde belirttiğim gibi şu veya bu konudaki kitabı kalınlaştırmak sorun değil ama okurun dikkatini dağıtmamak ve asıl konu üzerinde toplamak gerekiyor.

Aksilik olmazsa Mart içinde bitiririm.

Sonra ne yazılır?

Planladığım Kore, kuzey ve güney...

Sonra Polonya, Yugoslavya geliyor ki, Yugoslavya özellikle geniş bir konu.

Bu bağlamda Kosova'yı da anlatmam gerekiyor.

Bunlar hem zor hem de acı konulardır.

Polonyalı kadın bir yazar şöyle yazar: "Polonya neresi bilmiyorum, sınırlar o kadar çok değişti ki..."

Polonya bir ara imparatorluk neredeyse, ardından yok oluyor; Çarlık, Prusya ve Avusturya-Macaristan arasında paylaşılıyor. Dili de yasaklanıyor.

Türkiye'de iken gördüğüm bir film vardı, adını hatırlamıyorum. Ekim devrimi öncesindeki Polonya'yı anlatıyordu. İtalyan bir oyuncu soyadı Gemma ve Senta Berger. Bu kadını çok severim. Filmde kitap kaçakçılığıyla uğraşan tipler vardı. Lehçe yazılan kitaplara talep var ki kaçakçılığı yapıyor. 20'li yaşlarda bile o kadar hayret etmişim ki sahneler aklımda kalmış.

İşçi sınıfının önderliğinde reel sosyalizme karşı mücadele nasıl verilir?

1945-1989 Polonya'sı budur işte...

Ama uzun bir de geçmiş var ve tarihsel Rus düşmanlığı da bulunuyor.

Katoliklik Polonyalı olmanın ayrılmaz bileşeni; Ortodoks Çarlıkla Protestan Almanya arasında bu farklı mezhep Polonya kimliğinin önemli bileşeni oluyor.

Bakalım artık...